

**UNIVERSITATEA CRAIOVA
FACULTATEA DE LITERE**

TEZĂ DE DOCTORAT

**FORMAREA CUVINTELOR ÎN PUBLICISTICA ACTUALĂ
– DERIVAREA –
PERIOADA 1990-2001**

REZUMAT

**Coordonator științific
Prof. Univ. Dr. Dr. H.C. MARIA ILIESCU**

**Referent
Prof. Elena TRIFAN**

2008

În lucrarea de față ne-am propus să studiem formarea cuvintelor în presa postdecembristă prin procedeul derivării progresive cu prefixe și sufixe.

Au fost analizate 1130 de cuvinte-titlu preluate din *Dicționarul de neologisme și abrevieri recente (DNAR)* de Elena Trifan/ Adrian Ioan Trifan care conține peste 9000 de intrări excerptate din presa scrisă a anilor 1990-2001 și care au fost completate cu contexte de pe www.google.ro.

Lucrarea se remarcă în primul rând prin noutatea și originalitatea materialului analizat.

Din numărul total de 1130 de derivate analizate în studiul de față numai 108 sunt înregistrate în alte dicționare: DCR₂, DEX₂ și DN₄. Dintre acestea 34 sunt formate cu prefixe și 74 cu sufixe.

Nu este înregistrat în dicționarele consultate: DEX₂, DCR₂, DN₄ niciunul din derivatele formate cu prefixele: *ex-*, *ne-*, *non-*, *re-*, *inter-* și niciunul din derivatele formate cu sufixele: *-er*, *-ită*. Sunt înregistrate în alte dicționare 12 derivate formate cu prefixul *de-*, 4 cu *des-* (*dez-*), 3 cu *hiper-*, 3 cu *post-*, câte 2 cu prefixele: *ultra-*, *anti-*, *contra-*, *co-*, câte 1 cu prefixele: *extra-* (superlativ), *supra-*, *extra-* (exterioritate), *pre-*, câte 12 derivate formate cu sufixele *-ist*, *-ant*, *-iza*, câte 8 cu *-ism* și cu *-bil*, 5 cu *-izare*, câte 4 cu *-tor* și *-ar*, câte 3 cu *-ac* și *-giu*, câte 1 cu *-aș* și *-iadă*.

Lucrarea conține următoarele părți: *Introducere*, *Derivarea cu prefixe*, *Derivarea cu sufixe*, *Concluzii*, *Bibliografie generală*, *Abrevierile lucrărilor citate*, *Abrevierile ziarelor și revistelor*.

Studiul fiecărui afix conține un scurt istoric al acestuia, observații asupra ortografiei derivatelor, înregistrării ale derivatelor analizate în alte dicționare, sensurile afixului și ale derivatelor, relații semantice, valori stilistice, clasa morfologică, etimologia și vechimea bazelor, domeniile în care se încadrează derivatele, viabilitatea acestora.

Au fost analizate următoarele categorii de prefixe: superlative: *super-*, *ultra-*, *hiper-*, *extra-*, *supra-*, anteriorității: *ex-*, *pre-*, exteriorității: *post-*, negative: *ne-*, *non-*, iterative: *re-*, privative: *des-* (*dez-*), *de-*, ale opoziției: *anti-*, *contra-*, interiorității: *inter-*, asocierii: *co-* și următoarele categorii de sufixe: substantivale de agent: *ist-*, *ar-*, *er-*, *tor-*, *el-*, *giu-*, *ac-*, *aș-*, abstracte: *-izare*, *-iadă*, (*-adă*), *-ism*, *-ită*, adjectivale: *-ant*, *-bil*, verbale: *-iza*.

Din punct de vedere al clasei morfologice în care se încadrează derivatele sunt 659 de substantive (289 formate cu prefixe și 370 cu sufixe), 431 adjective (308 formate cu prefixe și 123 cu sufixe), 49 de verbe (24 formate cu prefixe și 25 cu sufixe) și 2 adverbe.

În ceea ce privește clasa morfologică a derivatelor formate cu prefixe se constată că toate prefixele, cu excepția lui *super-* manifestă diferențe față de cele înregistrate în FCII. Pentru o privire comparativă vom menționa mai întâi clasele morfologice ale derivatelor după 1990 și în paranteză pe cele din FCII: *ultra-*: 61 adj., 11 s., 1 derivat cu valoare de s. și adj. (FC s., adj.), *hiper-*: 18 s., 25 adj., 1 verb (FC s., adj.), *extra-*: 16 adj., 5 s., 1 v. (FC adj., s.), *supra-*: 18 adj., 15 s., 2 v. (FC s., adj., v.), *ex-*: 18 s., 1 adj. (v., s., adj.), *pre-*: 9 s., 10 adj. (FC v., s., adj.), *post-*: 18 adj., 33 adj., 6 s. (FC v., s., adj.), *ne-*: 30 adj., 12 s., 1 v. (FC adj., s., v., adv., pron., conj., interj.), *non-*: 46 adj., 43 s., 1 adv. (FC s, adj.), *re-*: 22 s., 7 adj., 6 v. (FC v., s., adj.), *de-*: 25 s., 7 adj., 5 v. (FC v., s., adj.), *des-* (*dez-*): 16 s., 1 adj., 6 v. (FC v., s., adj., adv., interj.), *anti-*: 21 adj., 8 s. (FC

adj., s., v.), *contra-*: 19 s., 2 adj., 1 adv. (FC s., adj., v.), *inter-*: 9 adj., 1 adv. (FC v., adj., s.), *co-*: 9 s., 1 v. (v., s., adj.).

În ceea ce privește derivarea cu sufixe se observă că: sufixele *-er*, *-el*, *-giu*, *-ac*, *-aș*, *-izare*, *-iadă*, *-ism*, *-ită* formează numai substantive. Sufixul *-ist* formează 93 de substantive, 26 de substantive care au și valoare adjectivală și 44 de adjective, *-tor*: 21 de substantive din care 11 au valoare și de substantiv și de adjectiv și 15 adjective, *-ar*: 27 de substantive din care 9 au valoare și de adjectiv, *-ant*: 35 de adjective din care 3 au valoare și de adj. și de adv. și 2 și de subst. și de adj.

Privite în ansamblu, 612 creații lexicale sunt formate cu prefixe și 518 cu sufixe.

Din punct de vedere semantic 238 de derivate sunt formate cu prefixe superlative: 76 cu *ultra-*, 76 cu *super-*, 44 cu *hiper-*, 35 cu *supra-*, 7 cu *extra-*, 133 cu prefixe negative: 90 cu *non-*, 59 privative: 36 cu *de-*, 23 cu *des-* (*dez-*), 43 cu *ne-*, 39 cu prefixe ale posteriorității: *post-*, 38 ale anteriorității: 19 cu *ex-*, 19 cu *prea-*, 35 iterative cu *re-*, 34 ale opoziției: 22 cu *contra-*, 12 cu *anti-*, 15 ale exteriorității cu *extra-*, 11 ale interiorității cu *inter-*, 10 ale asocierii cu prefixul *co-*.

Privite individual, în ordine descrescătoare prefixele au următoarea productivitate: 90 *non-*, 76 *ultra-*, 76 cu *super-*, 44 *hiper-*, 43 *ne-*, 39 *post-*, 36 *de-*, 35 *re-*, 35 cu *supra-*, 23 *des-* (*dez-*), 15 *extra-* „în afara”, 22 *contra-*, 12 *anti-*, 11 *inter-* 10 *co-*, 7 *extra-* „foarte.”

O comparație între productivitatea prefixelor amintite înainte de 1990, menționată în FC II și după 1990, evidențiază următoarele aspecte: a) Prefixul are productivitate scăzută față de FC: *hiper-* (FC – 115; DNAR: 44), *extra-*: (FC - 42 cu toate valorile; DNAR: 22: 7 superlative și 15 exprimă exterioritatea), *supra-*: (FC – 198; DNAR: 35), *ex-* (FC- 42; DNAR: 19); b) Prefixul are productivitate foarte scăzută față de FC: *pre-*: (FC: 186; DNAR: 19), *ne-* (FC – 449; DNAR: 43), *re-*: (FC – 338; DNAR: 35), *des-* (*dez-*) (FC: 395; DNAR: 23), *de-* (FC – 192; DNAR: 36), *anti-* (FC: 281; DNAR – 12), *contra-* (FC – 158; DNAR: 10), *inter-* (FC – 105; DNAR – 10), *co-* (FC – 106; DNAR – 10); c) Prefixul are productivitate puțin mai mare decât în FC: *ultra-* (FC- 68; DNAR – 76), *post-* (FC – 35; DNAR: 39); d) Prefixul are productivitate foarte mare față de FC: *non-* (FC – 26; DNAR: 90).

Din punct de vedere al vechimii, 2 prefixe sunt vechi: *des-* (*dez-*) moștenit din latină și *ne-* din slavă, iar celelalte sunt neologice: de origine latină pătrunse prin intermediul împrumuturilor din limbile romanice: *con-*, *contra-*, *ex-*, *extra-*, *non-*, *pre-*, *post-*, *super-*, *supra*, de origine franceză: *de-*, *ultra-*, de origine greacă pătruns prin împrumuturi: *hiper-*.

Din cele 518 derivate formate cu sufixe 370 sunt substantive, 123 adjectivale, 25 verbale.

Dintre derivatele substantive 259 sunt formate cu sufixe de agent: 118 cu *-ist*, 27 cu *-ar*, 21 cu *-tor*, 27 cu *-ar*, 6 cu *-er*, 9 cu *-el*, 9 cu *-giu*, 5 cu *-aș*, 4 cu *-ac*, 170 cu sufixe abstracte; 63 cu *-izare*, 47 cu *-iadă* (*-adă*), 46 cu *-ism*, 14 cu *-ită*.

Din cele 123 de derivate adjectivale 44 sunt formate cu *-ist*, 35 cu *-ant*, 29 cu *-bil*, 15 cu *-tor*. Cele 25 de derivate verbale sunt formate cu sufixul *-iza*.

Privite individual, sufixele au următoarea productivitate în ordine descrescătoare: 162 (118 substantive + 44 adjective) cu *-ist*, 63 cu *-izare*, 47- *iadă* (*-adă*), 46 cu *-ism*, 36 cu *-tor* (21 substantive + 15 adjective), 35 cu *-ant*, 29 cu *-bil*, 27 cu *-ar*, 25 cu *-iza*, 14 cu *-ită*, 9 cu *-el*, 9 cu *-giu*, 6 cu *-er*, 5 cu *-aș*, 4 cu *-ac*.

În ceea ce privește productivitatea privită comparativ înainte și după 1990 o noutate o constituie sufixul *-iadă* care devine foarte productiv, urmat de *-izare* și *-ar* care este mai productiv decât *-aș*.

Sunt productive sufixe neologice, de origine inițial grecească, pătrunse prin intermediul împrumuturilor din limbi romanice: *-ist*, *-ism*, *-iadă*, *-ită*, *-iza* de origine latină, pătrunse prin intermediar: *-ant*, *-bil*, cât și sufixe vechi, precum: *-tor*, *-ar (-er)*, *-el* de origine latină, *-giu* de origine turcă, *-ac* de origine slavă, *-aș* cu etimologie incertă: maghiară, slavă, autohtonă, cât și un sufix substantival compus, neologic, format în limba română din sufixele *-iza* și *-re*, prin atașarea sufixului abstract *-re* la verbe terminate în *-iza* neatestat în limba română.

La nivelul întregului material analizat se constată că numărul derivatelor abstracte este mai mare decât al celor concrete.

Din punct de vedere morfologic bazele derivatelor sunt 676 de substantive, 328 adjective, 126 de verbe, 2 numerale și 2 interjecții.

Sufixul *-ar* se atașează numai la baze substantivale.

Un număr de 92 de derivate s-a format de la antroponime: 81 cu sufixe: 47 cu *-ist*, 19 cu *-ism*, 13 cu *-iadă*, 2 cu *-el*, 11 cu prefixe: 5 cu *anti-*, 4 cu *de-*, 1 cu *ex-*, 1 cu *pre-*, 18 derivate s-au format de la toponime: 12 cu sufixe: 8 cu *-izare*, 2 cu *-ist*, 1 cu *-ar*, 1 cu *-iadă*, 6 cu prefixe: 3 cu *post-*, 1 cu *pre-*, 1 cu *anti-*, 1 cu *inter-*, iar 80 de derivate s-au format de la sigle: 64 cu sufixe: 47 cu *-ist*, 5 cu *-el*, 5 cu *-izare*, 4 cu *-ism*, 2 cu *-ită*, 1 cu *-aș*, 16 cu prefixe: 6 cu *ex-*, 6 cu *anti-*, 1 cu *post-*, 1 cu *non-*, 1 cu *re-*, 1 cu *de-*.

Există tendința ca sufixe vechi să se atașeze la baze noi și invers.

Bazele împrumutate din alte limbi sunt mai numeroase decât cele formate în limba română.

Aproximativ 573 de baze sunt împrumutate (317 cu prefixe și 256 cu sufixe) și 353 formate în limba română (226 cu prefixe și 127 cu sufixe).

Sufixele *-ar*, *-er*, *-giu*, *-ac* nu se atașează la nicio bază formată în limba română.

Cele mai numeroase împrumuturi rămân totuși din franceză, 277, la care se adaugă cuvintele cu etimologie multiplă în care apare și etimonul francez.

Sufixul *-aș* nu se atașează la nicio bază împrumutată din limba franceză.

Unele baze sunt împrumutate din limbi neromanice: slavă, neogreacă, turcă, rusă, albaneză, germană, engleză.

Manifestă preferință pentru baze împrumutate din engleză 27 de derivate din care 10 sunt formate cu *-ist*, 3 cu *non-*, 3 cu *-izare*, 3 cu *super-*, 2 cu *post-*, câte 1 cu *ultra-*, *extra-*, *ex-*, *co-*, *-ar*, *-giu*.

Deși bine reprezentat numărul bazelor împrumutate din engleză, este totuși foarte mic comparativ cu al celor împrumutate din franceză.

Un număr de 30 de derivate au baze moștenite din latină, din care 7 derivate sunt formate cu *-ist*, 3 cu *-ar*, 3 cu *-ism*, 3 cu *super-*, 2 cu *-extra*, 2 cu *-tor*, 2 cu *-aș*, 1 cu *-ultra*, 1 cu *-hiper*, 1 cu *pre-*, 1 cu *-er*, 1 cu *-el*, 1 cu *-izare*, 1 cu *-bil*.

Bazele formate în limba română au fost obținute în ordine descrescătoare cu următoarele prefixe: 28 cu *ultra-* (20 prin conversiune, 7 prin derivare cu sufixe, 1 prin derivare cu prefixe), 27 cu *ne-* (14 derivate cu sufixe, 2 cu prefixe, 7 prin conversiune, 4 prin procedee mixte: compunere + derivare), 25 cu *de-* (20 derivare cu sufixe, 4 conversiune, 1 prin compunere + derivare), 22 cu *super-* (10 derivare cu sufixe, 1 derivat regresiv, 11 prin conversiune), 21 cu *supra-* (11 derivate cu sufixe, 1 derivat regresiv, 8

conversiune prin), 20 cu *re-* (16 derivate cu sufixe, 4 derivate parasintetice), 18 cu *anti-* (8 prin compunere, 7 prin derivare cu sufixe, 1 prin elipsă, 2 antroponime), 17 cu *hiper-* (9 prin conversiune, 7 derivate cu sufixe, 1 derivat regresiv), 14 cu *des-* (*dez-*): (13 derivate cu sufixe, 1 prin conversiune), 12 cu *post-* (10 derivate cu sufixe, 1 prin conversiune, 1 prin compunere), 8 cu *pre-*: (5 derivate cu sufixe, 2 cu prefixe, 1 prin conversiune), 7 cu *ex-* (3 derivate cu sufixe, 4 sigle), 7 cu *extra-* (6 derivate cu sufixe, 1 derivat parasintetic), 2 cu *contra-* (derivare cu sufixe), 2 cu *inter-* (1 prin derivare cu sufixe, 1 derivare + compunere), 1 cu *co-* (derivare cu sufixe) și cu următoarele sufixe: 68 cu *-ist* (56 compuse, 1 derivat cu sufix, 4 substantive comune provenite din substantive proprii, 7 antronime), 12 cu *-ism* (5 derivate cu sufixe, 7 prin compunere), 10 cu *-bil* (6 derivate cu prefixe, 3 cu sufixe, 1 derivat parasintetic), 9 cu *-iadă* (4 derivate, 5 compuse), 8 cu *-tor* (8 derivate cu sufixe), 8 cu *-izare* (3 derivate cu sufixe, 3 derivate parasintetice, 1 prin compunere, 1 prin contaminare), 7 cu *-el* (2 derivate cu sufixe, 5 sigle), 6 cu *-ant* (3 derivate cu sufixe, 2 cu prefixe, 1 derivat parasintetic), 3 cu *-iza* (3 derivate cu sufixe), 3 cu *-ită* (2 sigle, 1 prin conversiune), 1 cu *-aș* (1 siglă).

Cele mai numeroase baze românești sunt formate prin derivare, 191, din care: 178 prin derivare progresivă: 165 cu sufixe, 13 cu prefixe, 3 derivate regresive, 10 derivate parasintetice, urmate 90 formate prin compunere (dintre care la 56 se atașează sufixul *-ist*), de 67 prin conversiune, 1 prin elipsă, 1 prin contaminare, 6 baze sunt formate prin procedee mixte: compunere și derivare.

Dintre bazele compuse cea mai mare parte sunt sigle recente.

Privite în ansamblu, atât pentru derivarea cu prefixe, cât și pentru cea cu sufixe, majoritatea bazelor sunt neologice, iar 120 de baze sunt recente, posterioare anului 1990. În ordine descrescătoare manifestă preferință pentru bazele recente: *-ist* (43 de derivate), *anti-* (11), *-izare* (10), *ne-* (9), *de-* (9), *post-* (8), *super-* (6), *-el* (5), *-iadă* (5), *non-* (3), *re-* (2), *co-* (2), *-tor* (2), *contra-* (1), *inter-* (1), *-ar* (1), *-ită* (1), *-ant* (1). Singurul afix vechi care se atașează la baze apărute după 1990 este *ne-*.

Unele baze sunt anterioare anului 1990, dar au dobândit sensuri noi după 1990: *ales*, *emanat*, *demarare*, *front*, *patrulater*, au cunoscut restrângeri de sens: *decembrist*, *revoluționar* sau sunt folosite cu sensul lor figurat: *cașcaval*, *a ciupi*, *a ciripi*, *ciolan*.

Majoritatea derivatelor sunt monosemantice.

Toate derivatele formate cu prefixe sunt monosemantice, iar dintre cele formate cu sufixe sunt polisemantice numai 27: 7 cu *-iadă*: *balconiadă*, *borcaniadă*, *ceferiadă*, *golaniadă*, *hingheriadă*, *telefoniadă*, *Universiadă*, 6 cu *-ar*: *boschetar*, *bulinar*, *cuponar*, *moșionar*, *țevâr*, *votkar*, 6 cu *-tor*: *ciupitor*, *măcinător*, *mâzgălitor*, *normalizator*, *siluitor*, *țepuitor*, 2 cu *-ist*: *canalist*, *cotrocenist*, 2 cu *-el*: *albăstreii*, *ceaușei*, 2 cu *-aș*: *schimbaș*, *vătraș*, 2 cu *-ism*: *sereism*, *ungurism*.

Cunoaște extinderi de sens un număr mic de derivate formate cu prefixul *re-*: *redemarare*, *repropulsa*, *refațadizare*, *reinocentare* și cu sufixul *-iadă*: *golaniadă*, *mineriadă*, *telefoniadă*.

Unele din ele dezvoltă relații de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie.

Dintre derivatele cu prefixe dezvoltă relații semantice următoarele: *hiper-*: 2 perechi de sinonime, 1 pereche de antonime, *de-*: 2 perechi de sinonime, *pre-*: 1 pereche de paronime, *anti-*: 1 pereche de sinonime, *ne-*: 1 pereche de sinonime.

Toate derivatele formate cu prefixele negative *ne-*, *non* și cu cele privative: *de-*, *des-* (*dez-*), cu excepția celor formate prin derivare parasintetică, dezvoltă relații de antonimie gramaticală cu bazele lor.

Dintre derivatele cu sufixe stabilesc relații semantice cele formate cu sufixele: *-ist*: 13 perechi (serii) de sinonime, 5 perechi de omonime, 2 perechi de paronime, *-el*: 7 perechi de sinonime, 2 perechi de omonime, *-ar* 4 perechi (serii) de sinonime, *-giu*: 4 perechi de sinonime, 2 perechi de omonime, *-er* 2 perechi de sinonime; *-izare*: 2 perechi de sinonime, 3 perechi de antonime, 1 pereche de omonime, *-iadă*: 3 perechi de sinonime.

Relațiile semantice amintite sunt o dovadă a bogăției lexicale a limbii române, a posibilității ei de a exprima noțiunile cât mai nuanțat și de a da glas opozițiilor din societatea românească.

Comparativ cu presa anterioară anului 1990, vocabularul presei actuale cunoaște mutații foarte mari în ceea ce privește valoarea stilistică a derivatelor.

Dacă până în 1990 vocabularul presei abunda în superlative, după 1990 predominantă este conotația depreciativă, ironică sau depreciativ-ironică evidentă, mai ales, în cazul derivatelor formate cu sufixe.

Au valoare neutră toate derivatele formate cu prefixele: *extra-* (exterioritate), *ex-*, *non-*, *inter-*, *co-*, majoritatea derivatelor formate cu: *pre-*, *post-*, *ne-*, *re-*, *de-*, *des-* (*dez-*), *anti-*, *contra-* au valoare neutră, urmată de cea depreciativă, ironică sau depreciativ-ironică.

Valoarea depreciativ-ironică este mai puternică în cazul derivatelor cu prefixe superlative, care înainte de 1990 aveau mai mult conotații pozitive și neutre, deoarece formau în cea mai mare parte termeni tehnici și științifici.

În cadrul derivatelor formate cu prefixe superlative, *ultra-* formează cel mai mare număr de derivate ironice.

Au valoare depreciativă toate derivatele formate cu sufixele *-ac* și *-ită* și majoritatea derivatelor formate cu sufixele: *-ist*, *-ar*, *-tor*, *-el*, *-giu*, *-aș*, *-izare*, *-iadă*, *-ism*, *-iza*. Predomină valoarea pozitivă și neutră numai în cazul derivatelor formate cu sufixul *-bil*, deoarece acesta formează mai mult termeni tehnici și științifici.

Același cuvânt poate avea mai multe valori stilistice în funcție de sensul pe care îl posedă și de context.

Numai 2 afixe imprimă derivatului valoare depreciativă sau ironică: *ultra-* și *-ită*, în rest valoarea depreciativă reiese din trăsăturile referentului, contextul lingvistic și uneori și extralingvistic, bază, asocierea unei baze noi cu un afix vechi și invers formarea de cuvinte noi prin substituirea unor elemente din altele mai vechi, jocul de cuvinte, amestecul de cuvinte din stiluri diferite sau combinarea mai multor procedee.

Uneori în context apare un cumul de cuvinte formate cu același afix și toate cu valoare depreciativă.

Dintre figurile de stil la crearea valorii expresive a unor cuvânt contribuie enumerația și mai rar, metafora, personificarea, antiteza, aliterația.

Un număr foarte mic de derivate are sensuri figurate: *revirginizare*, *clorofiliști*, *măcinător* etc. Toate derivatele formate cu sufixul *-ită* au sens figurat imprimat de sufix.

Derivatele analizate aparțin unei diversități de domenii: politic, militar, economic, comercial, litarar, jurnalistică, religie, filosofie, financiar, sport, medical etc.

Cel mai bine reprezentate sunt domeniile politic și social, deoarece au fost cel mai mult supuse schimbărilor, după 1990.

Toate derivatele formate cu sufixul *-ac* aparțin domeniului social.

Din acest punct de vedere lucrarea de față poate fi un auxiliar foarte bun de lucru pentru istorici și politicieni, unii oameni politici care au activat pe scena politică a țării după 1990, putându-se regăsi oricând în paginile ei.

Derivatele formate cu sufixul *-ită* se înscriu în preferința limbii române actuale pentru termenii medicali pentru a exprima atitudini, plăceri, acțiuni simțite ca maladive.

Unele cuvinte au fost greu de încadrat într-un domeniu, altele aparțin mai multor domenii în funcție de sensul pe care îl au, iar altele au migrat de la un domeniu de bază înspre alte domenii.

O noutate a presei postdecembriste o constituie și prezența termenilor de argou și din stilul colocvial în paginile sale.

Majoritatea cuvintelor formate cu sufixele *-giu* și *-el* aparțin stilului colocvial, cât și unele cuvinte formate cu alte afixe, mai ales cu *-ar*: *boschetar*, *șmenar*, *șpăgar*, *țepar*, *valutar*, cu *tor-*: *ciripitor*, *ciupitor*, *țepuitor*, cu *-ist*: *valutist*, *zecistă*, cu *aș-*: *schimbaș*, cu *ac*: *schimbac*, cu *-iadă*: *balconiadă*, *borcaniadă*, *extra-*: *extramarfă* etc. Contexte întregi excerptate de pe www.google.ro sunt redactate într-un limbaj colocvial, de o mare savoare și expresivitate.

Cuvinte precum *șmenar* și *țepar* s-au format de la baze argotice.

Considerăm că este prematur să spunem câte cuvinte din cele analizate vor rămâne în vocabularul activ al limbii române, deoarece numai uzul va decide.

Chiar dacă multe dintre ele sunt creații ad-hoc, sunt o dovadă a creativității foarte mari a limbii române și au o puternică valoare afectivă și documentară.

Peste timp, privit în ansamblul său vocabularul presei actuale, va constitui, poate, dovada cea mai sigură și mai complexă a schimbărilor care au avut loc în societatea românească postdecembristă.